

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta, saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain 14 §:n muuttamisesta sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta, saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain 14 §:n muuttamisesta sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 86/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 11/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain (1413/2011) nimike, 1 §:n 1 momentti ja 4 §:n 2 momentti sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

Laki

maa- ja elintarviketalouden, maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan myönnettäessä avustusta maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun ja saariston tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

4 §

Avustettava toiminta

Avustusta voidaan lisäksi myöntää sellaiseen laajaan tutkimus- tai kehittämistoimintaan, joka merkittäväällä tavalla edistää maaseudun kehittämistä ja maaseutu- tai saaristopolitiikan tavoitteiden toteutumista.

5 a §

Yhteistyöryhmät

Valtioneuvosto voi asettaa maaseutu- tai saaristopoliittisesti merkittävien kokonaisuuksien valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista sekä ennakkointia, seurantaa ja arviointia varten yhteistyöryhmiä. Yhteistyöryhmissä on edustajia sellaisista ministeriöistä ja muista tahoista, joilla on keskeinen merkitys asian toteuttamisen kannalta. Yhteistyöryhmät voidaan asettaa erityisohjelman toteuttamiseksi taikka korkeintaan kuuden vuoden määräajaksi.

Yhteistyöryhmien puheenjohtajat määrää valtioneuvosto. Yhteistyöryhmien jäsenistön muutoksista päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhteistyöryhmien kokoonpanosta, toimikaudesta, työskentelytavoista ja tehtävistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 14 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

14 §

Saaristoasiain neuvottelukunta

Saariston kehityksen edistämistä koskevien toimenpiteiden valmistelua ja niiden vaikutusten seurantaan varten valtioneuvosto asettaa saaristoasiain neuvottelukunnan, joka toimii maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Neuvottelukunnan jäsenistön muutoksista päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Neuvottelukunnassa on edustajia sellaisista tahoista, joilla on keskeinen merkitys asian toteuttamisen kannalta. Neuvottelukunta voidaan asettaa korkeintaan kuuden vuoden määräajaksi.

Tarkemmat säännökset neuvottelukunnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) 1 §:n 1 momentti, 2 §, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 §:n 1 momentti, 11 §, 14 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentti sekä 19 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin niistä on 11 § laissa 141/2015, seuraavasti:

1 §

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan niihin alueiden kehittämiseen liittyviin tukiin, jotka rahoitetaan alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahasta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *rakennerahastovaroilla* Euroopan komission Euroopan unionin talousarvioista Suomeen myöntämiä rakennerahastojen varoja;
- 2) *rakennerahasto-ohjelmalla* Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -toimenpideohjelmaa;

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

3) *alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahalla* valtion talousarvioon otettua kansallista alueiden kehittämiseen käytettävää määrärahaa;

4) *kansallisella julkisella rahoituksella* valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen tuettavaan toimenpiteeseen osoittamaa rahoitusta, etuutta tai suoritusta, joka on rahana määriteltävissä;

5) *omarahoituksella* hakijan tavanomaisessa toiminnassaan hallinnoimia yksityisiä tai julkisia varoja tai luontoissuorituksia, jotka hakija osoittaa hankkeen toteuttamiseen;

6) *tuella* avustusta, joka myönnetään valtion tai Euroopan unionin taikka näiden molempien varoista;

7) *valtiontuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, rahoitusta tai muuta etua;

8) *vähämerkityksisellä tuella* Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1407/2013 tarkoitettua Euroopan unionin jäsenvaltion myöntämää tukea, rahoitusta tai muuta etuutta;

9) *kehittämishankkeella* määräaikaista hankesuunnitelmaan perustuvaa kehittämistoimintaa, jonka pääasiallisena tarkoituksena ei ole tuottaa välitöntä taloudellista etua tuen saajalle;

10) *investoinnilla* rakennuksen, rakennelman tai rakenteen rakentamista, laajentamista, korjaamista tai hankkimista sekä muuta aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankkimista;

11) *alueella* maakuntajakolain (1159/1997) mukaisia maakunnan alueita tai valtion aluehallintoviranomaisten toimialueita sekä valtakunnallisessa toiminnassa Manner-Suomen aluetta;

12) *rakennerahastohankkeella* rakennerahasto-ohjelman toteuttamiseksi rakennerahastovaroja osarahoitettua hanketta;

13) *välittävällä toimielimellä* viranomaista, joka hoitaa hallinto- tai todentamisviranomaisen puolesta tuen saajiin liittyviä tehtäviä;

14) *yleisasetuksella* yhteiseen strategiakehykseen kuuluvaa Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kuomamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1303/2013.

6 §

Ministeriöiden myöntämä tuki

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää osan alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahasta useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti merkittäviin alueiden kehittämistä koskeviin kehittämishankkeisiin, valtion ja kaupunkien välisiin kasvusopimuksiin, kasvukäytäviin sekä metropolialueen kehittämiseen. Hankkeet voivat olla myös ministeriön itse toteuttamia.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää osan Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston varoista ja niitä vastaavista valtion varoista rakennerahasto-ohjelman mukaisiin valtakunnallisesti merkittäviin, useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin hankkeisiin sekä rakennerahastojen teknisen tuen hankkeisiin. Hankkeet voivat olla myös ministeriön itse toteuttamia. Li-

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

säksi työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen yhteistyöohjelmien mukaisiin hankkeisiin valtion rahoitusta.

— — — — —

7 §

Maakuntien liittojen myöntämä tuki

Maakuntien liitot voivat myöntää alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahaa sekä Euroopan aluekehitysrahaston varoja ja niitä vastaavia kansallisia varoja:

1) alueiden kehittämistä ja alueen kuntien välisen elinkeinopoliittisen yhteistyön edistämistä koskeviin kehittämishankkeisiin (*alueellinen kehittämistuki*); kehittämishankkeessa investointien osuus voi olla enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista;

2) käyttöomaisuuden hankkimiseen tai sen muutos- ja parannustöihin perusrakenteen kehittämistä varten (*perusrakenteen investointituki*);

3) opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin ainoastaan Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettaviin kehittämis- ja investointihankkeisiin.

— — — — —

11 §

Valtiontukea koskevien säännösten noudattaminen

Tukea myönnettäessä noudatetaan, mitä valtiontuen edellytyksistä ja rajoituksista Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään. Jos Euroopan komissio on hyväksynyt tuen, noudatetaan lisäksi, mitä tukea koskevassa komission päätöksessä määrätään.

Jos tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija antaa tuen myöntävälle viranomaiselle selvityksen hakijalle jo myönnetystä vähämerkityksisestä tuesta ja että vähämerkityksisen tuen yhteismäärä ei ylitä Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyä vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää.

Jos tuen kohteena on muu kuin hakijan yritystoiminta tai tukea siirretään 12 §:ssä tarkoitettulla tavalla, on tuen edellytyksenä, että vastaava selvitys annetaan jokaisen tuen kohteena olevan tai tuettavaan toimenpiteeseen osallistuvan tahon osalta eikä tuen määrä ylitä minkään tahon osalta vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää.

Valtiontukea koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta tässä laissa tarkoitettuun tukeen ja vähämerkityksisen tuen myöntämisen edellytyksistä voidaan antaa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Hyväksyttävät kustannukset

Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahasta rahoitetuissa hankkeissa tuki voidaan myöntää prosenttiperusteisena korvauksena, kertakorvauksena tai toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

15 §

Tuen määrä

Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahasta rahoitetuissa hankkeissa osa hankkeen omarahoituksesta tai muusta kuin valtionrahoituksesta voi olla vastikkeetta tehtyä työtä tai tuotantopanoksen luovutusta (*luontoissuoritus*) taikka vastikkeellista todennettavissa olevaa työtä tai vastikkeellista hankkeessa tarvittavan hyödykkeen luovutusta.

19 §

Tuen maksamisen hakeminen

Tuen maksamista alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen määrärahasta haetaan tuen myöntäneeltä viranomaiselta kirjallisesti sitä varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Maakunnan liitto voi päättää, että toinen maakunnan liitto voi hoitaa alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen määrärahaan tai rakennerahastovaroihin liittyvät maksatukset sen puolesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin ja maakunnan kehittämisrahasta myönnettyyn tai vielä myönnettävään tukeen, sen käyttöön, maksamiseen ja valvontaan sekä takaisinperintään ja muuhun tuen hallinnointiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sekä tukipäätöksen ehtoja. Tämä siirtymäsäännös koskee myös hankinta- ja muita sopimuksia, jotka liittyvät hankkeiden toteuttamiseen.

Tämän lain voimaan tullessa työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä oleva hakemus, joka koskee tuen myöntämistä tai sen maksamista valtakunnallisiin maaseudun kehittämis- ja tutkimushankkeisiin tai saariston kehittämishankkeisiin, siirretään maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi. Tuki myönnetään siirretyn hakemuksen perusteella noudattaen, mitä maa- ja elintarviketalouden, maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) säädetään tuen edellytyksistä ja menettelystä tukea myönnettäessä.

Jo myönnetyn tuen sekä hakemuksen siirrosta on ilmoitettava tuen saajalle ja hakijalle mahdollisimman pian siirron jälkeen.

Kolme työ- ja elinkeinoministeriössä maa- ja metsätalousministeriöön siirtyviä tehtäviä hoitavaa virkasuhteista henkilöä ja heidän virkansa siirtyvät tämän lain voimaan tullessa maa- ja metsätalousministeriöön. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Virkamiehen palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan, mitä niistä virkaehtosopimuksissa sovitaan tai laissa säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 53/2015 vp

Helsingissä 1.12.2015

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri